

Dosarul nr. 3r-361/22
2-21042807-01-3r-16112022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. V. Dodon)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. G. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici)

DECIZIE

7 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a Sofiei Miliș, reprezentată de avocatul Ilie Gîlca împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă și Comisiei de litigii de pe lângă Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale cu privire la contestarea actelor administrative individuale defavorabile și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil

împotriva încheierii din 25 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă împotriva hotărârii din 14 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, deoarece motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen

constată:

La 23 martie 2021, Sofia Miliș, reprezentată de avocatul Ilie Gîlca a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă și Comisiei de litigii de pe lângă Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale cu privire la anularea deciziei echipei 8 pentru determinarea gradului de dizabilitate la persoanele adulte a Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă din 20 octombrie 2020, prin care a fost XXXXX, cu anularea certificatului de încadrare în grad de dizabilitate seria/nr. C013554502299, anularea deciziei Serviciului de control al determinării gradului de dizabilitate nr. 1 al Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă nr. 68 din 23 noiembrie 2020, prin care s-a confirmat XXXXX, anularea deciziei Comisiei de litigii de pe lângă

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale din 9 februarie 2021, prin care a fost respinsă contestația împotriva deciziei Serviciului de control al determinării gradului de dizabilitate nr. 1 al Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă nr. 68 din 23 noiembrie 2020, precum și obligarea Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă să emite actul administrativ individual favorabil privind încadrarea repetată a ei XXXXX, cu eliberarea certificatului de încadrare în grad de dizabilitate corespunzător.

Prin hotărârea din 14 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost anulată decizia echipei 8 pentru determinarea gradului de dizabilitate la persoanele adulte a Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă din 20 octombrie 2020, prin care Sofia Miliș a fost încadrată în XXXXX și certificatul de încadrare în grad de dizabilitate seria și nr. C013554502299.

A fost anulată decizia Serviciului de control al determinării gradului de dizabilitate nr. 1 al Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă nr. 68 din 23 noiembrie 2020, prin care s-a confirmat XXXXX Sofiei Miliș și decizia Comisiei de litigii de pe lângă Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale din 9 februarie 2021, adoptată în procedura prealabilă.

A fost obligat Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă să emite actul administrativ individual favorabil privind încadrarea repetată a Sofiei Miliș în XXXXX, cu eliberarea certificatului de încadrare în grad de dizabilitate corespunzător.

La 15 martie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 14 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată și nefondată.

La 8 septembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă a depus motivarea apelului împotriva hotărârii din 14 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată și nefondată.

Prin încheierea din 25 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă împotriva hotărârii din 14 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, deoarece motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

La 4 noiembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă a depus recurs împotriva încheierii din 25 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, anularea încheierii recurate și restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru examinare în același complet de judecată.

În susținerea recursului a invocat că instanța de apel nu a examinat cu atenție scrisoarea de expediere a actului judecătoresc cu numărul de ieșire 8169 din 20 mai 2022, recepționată de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, la 6 iunie 2022, prin care a fost expediată spre cunoștință copia hotărârii din 14 mai 2022 pe cauza civilă nr. 3-836/2021 pe 11 file.

A subliniat recurentul că a contestat hotărârea din 14 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, pronunțată în cauza de contencios administrativ, la acțiunea Sofiei Miliș împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă privind obligarea emiterii actului administrativ, care este redactată pe 25 de file, conform datelor de pe portalul instanțelor de judecată la 2 noiembrie 2022.

Conform art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Din materialele dosarului rezultă că încheierea recurată a fost notificată recurentului, prin intermediul poștei electronice, la 31 octombrie 2022, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei (f. d. 158 verso).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 4 noiembrie 2022, în termenul legal.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră inoportună invitarea părților la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul împotriva încheierii contestate urmează a fi respins din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă o decizie de respingere a recursului.

Din materialele dosarului rezultă că la 15 martie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 14 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată și nefondată (f. d. 125-127).

Tot actele cauzei atestă că la 8 septembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă

a depus motivarea apelului împotriva hotărârii din 14 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată și nefondată (f. d. 148-154).

Se mai constată că prin încheierea din 25 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă împotriva hotărârii din 14 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, deoarece motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen (f. d. 155-157).

Verificând legalitatea încheierii contestate, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată ca fiind justificată concluzia Curții de Apel Chișinău de declarare a apelului inadmisibil.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. e) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În același timp, potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Cu referire la normele legale enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că copia hotărârii motivate din 14 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani a fost notificată Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă la 6 iunie 2022, circumstanță ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 141).

Respectiv, termenul de prezentare a motivării apelului, prevăzut de art. 232 alin. (2) Cod administrativ, a început să curgă la 7 iunie 2022, ziua imediat următoare celei în care Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă a recepționat copia hotărârii motivate din 14 februarie 2022 a primei instanțe și a expirat la 6 iulie 2022.

Cu toate acestea, Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă a depus motivarea apelului împotriva hotărârii din 14 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, prin intermediul oficiului poștal, doar la 8 septembrie 2022, respectiv, peste un termen excesiv (f. d. 148-154).

Or, potrivit art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă nu a depus diligența necesară în vederea prezentării motivării apelului în termenul prevăzut de art. 232 alin. (2) Cod administrativ și, respectiv, protejării dreptului său de acces la instanță.

Conform art. 237 alin. (1) Cod administrativ, prevederile art. 65 alin. (1) - (3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Conform art. 65 alin. (1) și (2) Cod administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

La caz, o cerere de repunere în termen a apelului motivat, în instanța de apel, Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă nu a depus.

Instanța de recurs va respinge ca declarativ argumentul Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă invocat în recurs în sensul că instanța de apel nu a examinat cu atenție scrisoarea de expediere a actului judecătoresc cu numărul de ieșire 8169 din 20 mai 2022, recepționată de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, la 6 iunie 2022, prin care a fost expediată spre cunoștință copia hotărârii din 14 mai 2022 pe cauza civilă nr. 3-836/2021 pe 11 file.

La acest capitol, instanța de recurs notează că din același text a scrisorii de însoțire cu numărul de ieșire 8167-8169 din 20 mai 2022, denumirea cauzei, părțile procesului, cât și numărul dosarului indicat (3-836/2021), corespund întocmai cauzei respective, astfel că sintagmele „...copia hotărârii din 14 mai 2022...” și „...pe 11 file...”, urmează a fi considerate ca o eroare tehnică.

Iar cu privire la susținerea că potrivit datelor de pe portalul instanțelor de judecată hotărârea din 14 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani este redactată pe 25 de file, iar originalul anexat la materialele dosarului – 22 de file, instanța de recurs remarcă că hotărârea din 14 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani a fost publicată pe portalul instanțelor de judecată cu depersonalizarea datelor cu caracter personal, ca urmare formatul documentului poate suferi anumite modificări.

Aceste constatări, de altfel, se confirmă și prin faptul că, deși recurentul susține că respectiva scrisoarea de însoțire face referire la o altă hotărâre de judecată decât cea contestată cu apel în speța dată, instanței nu au fost prezentate probe în acest sens, respectiv copia hotărârii judecătorești, care ar fi fost anexată greșit la scrisoarea de însoțire.

Sintetizând cele reliefate supra, se atestă legalitatea încheierii din 25 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă împotriva hotărârii din 14 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, deoarece motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului

prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

În această ordine de idei, se constată că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că potrivit legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac [cauza Bacev vs fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei; Kemp vs Luxembourg; Diaz Ochoa vs Spania], în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticile invocate de către recurent sunt nejustificate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă.

Se menține încheierea din 25 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a Sofiei Miliș,

reprezentată de avocatul Ilie Gîlca împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă și Comisiei de litigii de pe lângă Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale cu privire la contestarea actelor administrative individuale defavorabile și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu